

Pensioenbetaling – vragen en antwoorden

Verklaring pensioen, beroepsactiviteit en vervangingsinkomen (BAVVI)

Wat is de verhouding tussen de BAVVI die bij de aanvraag van het pensioen verplicht moet worden ingevuld voor uitbetaling en het feit dat er geen aangifteplicht is voor het bijverdienen. Hoe zijn beide compatibel?

Er is geen aangifteplicht, behalve in volgende gevallen:

- Eerste betaalbaarstelling van het pensioen (=> BAVVI)
- Uitoefening van een politiek of ander mandaat
- Beroepsactiviteit in het buitenland of genot sociale zekerheidsuitkeringen in het buitenland
- Wetenschappelijke of artistieke activiteiten
- Uitbetaling van een supplement gewaarborgd minimum
- Uitbetaling van een IGO

In bovenstaande gevallen is er dus wel een aangifteplicht. De BAVVI is het document die in dit verband gebruikt wordt en moet ingevuld worden bij de aanvraag (eerste betaalbaarstelling) van het pensioen.

In alle andere gevallen is er geen aangifteplicht, maar is het wel in het belang van de burger om ons tijdig te verwittigen van enige wijziging in hun beroepsactiviteit of vervangingsinkomen.

Overlijden

Ik heb reeds meegemaakt dat een gepensioneerde overleed voor de uitbetaling en het pensioen voor deze maand niet werd teruggevorderd. Is dit dan recent gewijzigd?

Elk dossier wordt apart bekeken. Als het bedrag ondertussen al uitbetaald werd, dan zal de Pensioendienst eerst dat bedrag terugvorderen, tenzij er een langstlevende samenwonende huwelijkspartner is. Betrokkenen ontvangen van ons een brief indien er een terugvordering gebeurt.

Wordt overlevingspensioen buitenland ook ambtshalve onderzocht of opgestart door de FPD voor wie al gepensioneerd was op moment overlijden of door overlevende zelf aan te vragen bij buitenlandse pensioendienst ?

Als de overledene een rustpensioen werknemer buitenland had, gaan we automatisch een overlevingspensioen in het buitenland opstarten bij melding van het overlijden. Als betrokken nog geen rustpensioen had, moet dit zelf aangevraagd worden omdat we het niet weten.

Als iemand met een overlevingspensioen wil flexi-jobben moet hij zich niet aan het beperkt bedrag van flexi-job houden?

Indien iemand enkel een overlevingspensioen heeft, telt de flexi-jobgrens niet. Het is alleen van toepassing in geval van vervroegd pensioen.

Op slide gevangenis stond er "Ambtenaren ambtshalve onderzoek overlevingspensioen en wezenpensioen, dit begrijp ik niet goed.

Na één jaar wordt het rustpensioen openbare sector geschorst. In het geval dat de persoon getrouwd is, zal er ambtshalve een aanvraag worden ingediend om het recht op overlevingspensioen voor de

echtgeno(o)t(e) te onderzoeken. Indien de persoon kinderen heeft, zal het recht op een wezenpensioen onderzocht worden.

Wat gebeurt er met de gerechtigde als de overlevingsuitkering ophoudt?

We spreken van overlevingspensioen en overgangsuitkering.

De overgangsuitkering is beperkt in de tijd en opent het recht op werkloosheidsuitkeringen.

Het overlevingspensioen is niet beperkt in de tijd (onder voorwaarden).

Is de begrafenisvergoeding ook verschuldigd als de overleden ambtenaar een uitvaartverzekering had?

Ja, als er voldaan is aan de voorwaarden. Meer info op: www.sfpd.fgov.be/nl/overlijden/begravenisvergoeding

Moeten de erfgenamen in rechte lijn van een gepensioneerd ambtenaar een kopie van de factuur en een betalingsbewijs voorleggen om de begrafenisvergoeding te ontvangen?

Neen, de erfgenamen in rechte lijn moeten geen kopie van de factuur en geen betalingsbewijs voorleggen om de begrafenisvergoeding te ontvangen. Ze moeten wel een aanvraag indienen en één van de volgende documenten toevoegen:

- een **attest van erfopvolging** afgeleverd door de ontvanger van het registratiekantoor waar de nalatenschap aangegeven werd;
of
- een **onderhands attest opgemaakt door een notaris** (al dan niet belast met de boedelverdeling) waarin de hoedanigheid van de erfgenamen vermeld wordt;
of
- een **akte van erfopvolging** opgemaakt door een notaris.

Als er **meerdere erfgenamen in rechte lijn** (kinderen, ouders, kleinkinderen) zijn, moeten ze **één erfgenaam machtigen** via het formulier [Volmachtelingen voor het ontvangen van de begrafenisvergoeding](#) om de begrafenisvergoeding te ontvangen. Deze machtiging moet ondertekend worden door iedere lastgever en er moet een fotokopie van de voorzijde van de identiteitskaart van iedere lastgever bijgevoegd worden.

Als er **geen erfgenamen in rechte lijn zijn, moeten de andere erfgenamen of derden de begrafenis kosten betaald hebben**. Ze moeten ook een **kopie van de facturen** van de begrafenis kosten toevoegen. Deze facturen moeten op hun naam staan en moeten door de leveranciers "voor voldaan" ondertekend zijn.

Handicap

Een contractueel ambtenaar staat reeds 8 jaar op de mutualiteit en krijgt geen loon meer uitbetaald via de loonmotor (Persopay) vermits hij/zij via de mutualiteit wordt uitbetaald. Deze persoon ontvangt wel nog van de werkgever bepaalde bedragen(ikv vak.geld) en premies (zoals taalpremie e.a.) Dit personeelslid heeft inmiddels 45 loopbaanjaren en is 61 jaar oud. Blijft het personeelslid dan op de mutualiteit staan tot de wettelijke pensioensdatum? Of wordt deze automatisch vervroegd in een soort van medisch pensioen gezet door de mutualiteit? En indien dat het geval is en het personeelslid brengt niet zelf de werkgever op de hoogte. ...brengt de dienst pensioenen automatisch Persopoint/persopay op de hoogte van dit vervroegd pensioen of officieel pensioen? Hoe kan een werkgever weten dat betalingen mogen worden stopgezet als de werkgever niet door het personeelslid zelf op de hoogte wordt gebracht en Persopay/Persopoint ook niet automatisch door jullie op de hoogte wordt gebracht?

De optie van een medisch pensioen bestaat enkel voor vastbenoemde ambtenaren. Aangezien men het in deze casus heeft over een contractueel ambtenaar, is de mogelijkheid van een medisch pensioen uitgesloten. Voor een contractueel ambtenaar zijn de enige twee mogelijke opties pensionering op wettelijke leeftijd (ambtshalve opgestart) of een vervroegd pensioen waarvoor een aanvraag nodig is. Deze aanvraag is strikt persoonlijk en kan dus niet opgestart worden door de mutualiteit of een andere dan de burger zelf. De keuze voor een vervroegd pensioen is dus buiten de wil van de burger om onmogelijk.

Wanneer de burger het vervroegd pensioen wenst op te nemen, zal hij of zij afstand moeten doen van een eventueel vervangingsinkomen (in dit geval de uitkering van de mutualiteit). De verklaring van de burger over het afstand doen van het vervangingsinkomen zal gedeeld worden met de uitbetalingsinstelling. Werkgevers van werknemers worden nooit verwittigd door de FPD, dat wordt beschouwd als de verantwoordelijkheid van de burger om het arbeidscontract te beëindigen.

Wanneer spreken we van een zware en blijvende handicap? Over welke erkenning gaat het juist?

Een zware en blijvende handicap moet officieel erkend worden vóór de leeftijd van 65 jaar (erkende handicap van minstens 66 % of een vermindering van de zelfredzaamheid van minstens 9 punten of een handicap die een inkomstenverlies veroorzaakt van minstens 1/3 tegenover een valide persoon).

Voor de berekening van de bedrijfsvoorheffing houden we rekening met de graad van handicap van de huwelijkspartner of van de wettelijke samenwonende partner, als deze geen eigen inkomsten heeft.

Als een bruggepensioneerde een door de FOD sociale zekerheid erkende handicap heeft, moet hij dit dan melden aan de FPD voor de berekening van zijn pensioen? En welke impact heeft die aangifte?

Bij de eerste inlichtingen aan de burger wordt er gevraagd om het formulier familiale en fiscale toestand in te vullen indien die afwijkend is van de standaardsituatie.

Indien de gepensioneerde een erkende zware handicap heeft dan moet hij dit aanvinken.

In voorkomend geval heeft de burger recht op een korting op de normale bedrijfsvoorheffing.

Toegelaten cumulatie

De man is gepensioneerd en de vrouw blijft werken. Wat gebeurt er in deze situatie?

Als de man een pensioen als alleenstaande ontvangt, verandert er niets. Als hij een gezinspensioen ontvangt, moet de vrouw haar inkomsten beperken. Meer info op: <https://bijverdiendentijdensmijnpensioen.be/>

Heeft men recht op een volledig pensioen als men gepensioneerd is in Frankrijk? Ontvangt men zijn Frans pensioen en betaalt men belastingen in Frankrijk?

Voor deze vraag veronderstel ik dat er wordt bedoeld dat de burger naast het Belgisch pensioen een Frans pensioen ontvangt en in Frankrijk woont. Ik veronderstel tevens dat met het volledig pensioen het bruto pensioen bedoelt en dat er geen sociale en fiscale inhoudingen op het Belgisch pensioen worden uitgevoerd.

Op de pensioenen worden in principe de sociale inhoudingen ZIV-bijdrage en solidariteitsbijdrage ingehouden. Tevens is het pensioen in principe onderhevig aan de bedrijfsvoorheffing.

We moeten dus deze drie inhoudingen apart gaan bekijken:

- **De solidariteitsbijdrage**

Er wordt vrijstelling verleend als de burger woont in één van de landen van de Europese Economische Ruimte (E.E.R.) met inbegrip van het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland, met uitsluiting van België.

De gepensioneerde burger die in Frankrijk woont zal dus vrijgesteld worden van de solidariteitsbijdrage.

- **De ZIV-bijdrage**

Hier is er een bijkomende voorwaarde.

Er wordt vrijstelling verleend als de burger woont in één van de landen van de Europese Economische Ruimte (E.E.R.) met inbegrip van het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland, met uitsluiting van België.

+

De burger mag niet ten laste zijn van de Belgische sociale zekerheid.

Dit kan als hij in het nieuwe woonland sociaal verzekerd is op basis van een tewerkstelling in dat land of een pensioen ten laste van dit land.

In voorkomend geval kan er vrijstelling van de ZIV-bijdrage gegeven worden.

De gepensioneerde burger die in Frankrijk woont kan vrijgesteld worden van de ZIV-bijdrage op zijn Belgisch pensioen indien hij werkt in Frankrijk of een Frans pensioen ontvangt.

Hij kan eventueel ook vrijgesteld worden indien hij ten laste zou zijn van een ander land op basis van een pensioen dat belangrijker in hoogte is dan het Belgische pensioen.

In ieder geval mag hij niet meer ten laste zijn van België, maar van een ander land van de E.E.R + UK + Zwitserland.

De bedrijfsvoorheffing

België heeft met heel wat landen dubbelbelastingverdragen afgesloten om te bepalen welk land het heffingsrecht heeft. Deze verdragen kunnen van land tot land verschillen.

Ook moeten we een onderscheid maken naargelang het zou gaan om een pensioen als werknemer, zelfstandige, ambtenaar of overheidsbedrijf (NMBS, de Post, Belgacom/Proximus,...).

Specifiek voor Frankrijk gelden de volgende bepalingen:

- Het werknemerspensioen

- Vrij onder voorwaarden (artikel 4 DBV)
 - voorlegging van een fiscaal woonplaatsattest
- Het ambtenarenpensioen
 - Vrij onder voorwaarden (artikel 10 DBV)
 - Voorlegging fiscaal woonplaatsattest
 - Over de Franse nationaliteit beschikken.
- Het pensioen overheidsbedrijf
 - Idem werknemerspensioen
- Het zelfstandigenpensioen
 - Vrij onder voorwaarden (artikel 12 DBV)
 - Voorlegging fiscaal woonplaatsattest

Indien de gepensioneerde voldoet aan de voorwaarden zal de Pensioendienst de bedrijfsvoorheffing ingehouden op het Belgisch pensioen stopzetten.

- **Deze regels werken in twee richtingen.**
- **Bijvoorbeeld:**

De burger woont in Frankrijk.

Hij heeft een Frans werknemerspensioen en twee Belgische pensioenen: een werknemerspensioen en een ambtenarenpensioen. Hij heeft de Franse nationaliteit niet. Hij kan een fiscaal woonplaatsattest voorleggen opgemaakt door de Franse belastingdiensten.

- het Franse pensioen wordt belast in Frankrijk.
- het Belgisch werknemerspensioen is vrijgesteld in België en dus belastbaar in Frankrijk.
- Het ambtenarenpensioen blijft in België belastbaar omdat hij de Franse nationaliteit niet heeft. Frankrijk mag hier geen belasting op heffen.

Uitzondering: de inhouding begrafenisvergoeding

De inhouding begrafenisvergoeding ingehouden op bepaalde ambtenarenpensioenen kan niet stopgezet worden. Langs de andere kant kunnen de langstlevende echtgenoot of de erfgenamen bij ontstentenis van een langstlevende echtgenoot aanspraak maken op de uitkering van de begrafenisvergoeding voor ambtenaren.

Wanneer men bijvoorbeeld voor slechts een maand werkt, gaat voor de berekening op jaarbasis gekeken worden naar het effectief ontvangen bedrag of wordt dit omgezet naar een fictief jaarbedrag?

In combinatie met een rust- of overlevingspensioen werknemers wordt het effectieve bedrag genomen als jaarinkomsten. Deze controle wordt pas het jaar nadien uitgevoerd aangezien dan alle gegevens dan gekend zijn. Bij een IGO (inkomensgarantie voor ouderen) is dit effectief een volledige herberekening van de IGO.

Hoe wordt het grensbedrag berekend voor zelfstandigen in het jaar waarin het pensioen ingaat? Bij werknemers gebeurt dit pro rata per maand. Voor zelfstandigen is een maandelijkse beoordeling echter niet haalbaar, omdat hun inkomsten sterk kunnen schommelen. Zo ontvangen bijvoorbeeld landbouwers vaak het grootste deel van hun inkomen pas tegen het einde van het jaar.

Het grensbedrag voor de zelfstandigen wordt ook pro-rata berekend, op basis van de ingangsdatum van het pensioen.

De inkomsten worden verondersteld gelijk te zijn over de maanden van het pensioen en worden op die manier ook pro rata toegepast. De gepensioneerde kan ons echter wel een bewijs sturen met de inkomsten als de gelijke verdeling niet correct zou zijn.

Indexering

Hoe zit het met de indexering als de gepensioneerde meerdere pensioenen ontvangt die worden uitbetaald door verschillende instellingen (Pensioendienst en Ethias ...) waarvan het totaalbedrag hoger is dan het bedrag dat wordt weerhouden voor de beperking, maar waarvan elk bedrag lager is dan het grensbedrag dat wordt weerhouden voor een forfaitaire indexering?

Alle wettelijke pensioenen worden samengeteld.

Wanneer het grensbedrag van 5.182 ,64 euro (op 01.02.2025 aan index 179,58) wordt overschreden zal de beperking van de indexering toegepast worden en krijgt de burger slechts een verhoging van 36,17 euro.

De toepassing van deze beperking zou toegepast worden in bepaalde volgorde van voorrang zoals bepaald in de programmawet van 18 juli 2025 (artikelen 220-224).

Schuld

Moet de gerechtigde, om een schuld te betwisten, de verschillende stappen van het beroep doorlopen in de in de powerpointpresentatie aangegeven volgorde of kan hij zich rechtstreeks wenden tot de rechtbanken?

We raden de burger altijd aan om contact op te nemen met onze diensten alvorens een rechtsvordering in te stellen. Maar de gepensioneerde mag rechtstreeks een rechtsvordering instellen als hij dit wenst. Zijn verzoek zal echter maar ontvankelijk zijn als het betrekking heeft op de inhoud van de beslissing.

Tussenkommende partijen

Waarom wordt de gerechtsmandataris niet vermeld als tussenkommende partij? Terwijl het een mandaat is dat speciaal door de persoon wordt gegeven om de administratie te vermijden. Het mandaat wordt ook geregistreerd.....dus controlemogelijkheid?

Een gerechtsmandataris wordt erkend door een notaris en niet door een vonnis. Daarom houdt de FPD er geen rekening mee. We sturen de brief evenwel rechtstreeks naar het adres van de gerechtsmandataris en niet naar het adres van de gepensioneerde.

mypension.be

Is er mogelijkheid om op My Pension in de rubriek "betalingen" te vermelden of er aan betrokkene een pensioen "alleenstaande" of "gezinspensioen" wordt uitbetaald ?

Momenteel is het enkel mogelijk om de in "mijn dossier" te zien op de kennisgeving bij aanvang van het pensioen.

GDPR

Als de persoon in kwestie in een mutualiteit is kan de bediende of maatschappelijk werker dan loopbaangegevens of pensioenbedragen telefonisch verkrijgen?

Wettelijk mogen wij deze gegevens niet meer telefonisch doorgeven, echter als zij betrokkene op dat moment bij zich hebben en er kunnen identificatievragen gesteld worden om de identiteit van betrokkene te controleren, kunnen wij deze informatie wel meegeven.

Op welk e-mailadres kunnen we de Pensioendienst contacteren, met bijvoeging van de volmacht? Bedankt

U kunt de Pensioendienst contacteren via het [contactformulier](#) van de website.

Hervormingen

Een persoon die in 2026 aan alle voorwaarden voldoet om met vervroegd pensioen te gaan, maar zijn pensioen dan uitstelt, worden deze rechten dan vastgeklikt of moet hij later aan de nieuwe voorwaarden voldoen ?

Er zijn momenteel veel vragen over de pensioenhervorming. Zolang de maatregelen echter nog niet gestemd zijn, kan er niet meer informatie gegeven worden dan wat beschikbaar is op pensioenhervorming.be. Eén zaak staat wel al vast: wie in 2025 met pensioen kan gaan, maar ervoor kiest om het pensioen uit te stellen tot 2026, hoeft zich geen zorgen te maken. In dat geval hebben de geplande wijzigingen geen invloed op het pensioen. De berekening zal gebeuren op basis van de regels die gelden in 2025. Als het pensioen tot 2027 wordt uitgesteld zijn er nog geen garanties of de berekening op basis van de regels van 2025 zal zijn.

Voor personen die in 2026 met pensioen kunnen gaan en reeds een aanvraag hebben ingediend, zal de beslissing over hun pensioen ten laatste vier maanden vóór de ingangsdatum worden meegedeeld.